

En weer krijgt het dualisme de schuld...

Bert Lambers. Ex-wethouder van de gemeente Twenterand. Afgetreden omdat hij omstreden was, omdat hij het dualisme niet kon accepteren en omdat hij en zijn familieleden bedreigd werden. Hij was de laatste tijd uitgebreid in de media aanwezig om zijn ongenoegen te spuien. Vermoedelijk vertrekt met hem één van de laatste monisten.

Als je 'Bert Lambers' intypt in Google, komen er zo twee of drie publicaties uitrollen, nog afgezien van het interview in Binnenlands Bestuur. Ze gaan allemaal over het zelfde: het grote ongenoegen van Bert Lambers. En zelfs een ordentelijke krant als NRC Handelsblad stelt zijn kolommen beschikbaar om hem zijn verhaal te laten doen. Bijna een pagina vol frustratie en boosheid, in scherpe taal, oordelend en ook wel arrogant.

Toen ik het zat te lezen, moest ik in eerste instantie een beetje lachen. Daarna maakte ik me boos, al realiseerde ik me niet meteen waarom. Na enige reflectie wist ik het: deze bestuurder raakt mij in de kern van mijn motivatie als griffier.

Citaat: "...wij kwamen veel te vaak in het college tot de conclusie dat we bepaalde plannen beter niet konden indienen omdat raadsleden die slag toch niet konden maken."

Citaat: "Vroeger was het 't college dat politieke besluiten moest verdedigen, en dat had zo moeten blijven. Niet omdat raadsleden minder intelligent of capabel zouden zijn, maar omdat het amateurs zijn. Goedwillende amateurs."

Citaat: "Raadsleden zijn speelballen van allerlei individuele belangen."

Citaat: "En de griffier maar roepen tegen de raad: 'Luister niet, want jullie zijn de baas. Jullie zeggen wat er moet gebeuren en zij van het college moeten alleen maar uitvoeren'. Het is wij tegen zij. Dat is het systeem geworden."

Citaat: "Er is helemaal niets tegen insprekers, maar het wordt een probleem als raadsleden het algemeen belang niet boven het individuele belang durven stellen. Ze kunnen niet omgaan met de verantwoordelijkheden die ze hebben gekregen."

Zo kan ik nog een tijdje doorgaan met citeren.

Uit de verhalen komt het beeld van een wethouder naar voren die het goed met zichzelf heeft getroffen. Haast niets en niemand deugt, behalve Lambers. Maar ook een wethouder die zich met zijn monistische vrienden tijdens een cursusdag over rampenbestrijding vrolijk maakt over de raad ("...de ramp van onze gemeente is de raad."). Die de raad neerzet als een stelletje sukkel die te stom zijn om de grootse daden van het college te bevatten en die het verschil tussen algemeen en privé belang niet kennen. Een wethouder die over burgers spreekt als over lastige querulanten van wie je alleen maar last hebt. Die de griffier beschouwt als een opruiër van de raad tegen het college.

Wat moet je daar verder nu over zeggen?

In ieder geval dat dit allemaal weinig te maken heeft met de oorzaak die hij opgeeft, namelijk het dualisme. De raad wás en is de baas in de gemeente. En de burger is en blijft degene voor wie we het allemaal doen. Daar heeft de nieuwe rolverdeling tussen raad en college niets aan veranderd. En inderdaad, meneer Lambers, de raad is het bestuursorgaan dat de hoofdlijnen bepaalt. En het college bereidt voor en voert uit. Zo staat het in de wet. Het college heeft daarbij overigens voldoende bevoegdheden gekregen om zijn grote bestuurlijke rol te spelen.

Kortom, wanneer ik zulke verhalen lees, de opvattingen over de raad en de burger, dan ben ik er eens te meer van overtuigd dat – om het op z'n Achterhoeks te zeggen – het dualisme zo beroerd nog niet is.

Overigens is wethouder Lambers óók afgetreden omdat hij omstreden was. Een kwestie tussen de gemeente en de Rehobothschool over de inrichting van de Horstweg, waaraan meneer Lambers zelf woont. Je daarmee als wethouder bemoeien is vragen om problemen. Nog afgezien van artikel 2:4 lid 2 van de Algemene wet bestuursrecht, waarin staat dat het bestuursorgaan (het college) ertegen waakt dat daarvoor werkzame personen die een persoonlijk belang bij een besluit hebben, de besluitvorming beïnvloeden. (De vraag in hoeverre de inrichting van een weg een 'besluit' is, laat ik nu maar even rusten.)

Lambers heeft zijn ontslag ingediend. Het betekent het vertrek van een monist, die niet blij geworden is van zijn diensten aan het openbare bestuur van de samenleving. Hij zegt terug te verlangen naar het commerciële bedrijfsleven. Het is echter maar de vraag of men daar wél zit te wachten op iemand die denigrerend over zijn raad van bestuur praat en de klant minacht.

Krijn van der Heijden.